

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15005257	IES Ramón Menéndez Pidal	A Coruña	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obrigatoria	Lingua galega e literatura	2º ESO	3	105

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	5
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	7
4.1. Concrecións metodolóxicas	21
4.2. Materiais e recursos didácticos	22
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	22
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	22
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	23
6. Medidas de atención á diversidade	24
7.1. Concreción dos elementos transversais	24
7.2. Actividades complementarias	25
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	26
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	27
9. Outros apartados	28

1. Introducción

A materia de Lingua galega e Literatura en 2º de ESO

A presente programación didáctica está destinada a ser aplicada durante o curso académico 2023/2024 no nivel de 2º de ESO no IES Ramón Menéndez Pidal (A Coruña).

O nivel conta actualmente con catro grupos. A distribución de alumnado nos catro grupos é homoxénea canto a capacidades, necesidades específicas de apoio educativo, procedencia e contexto socioeconómico. Durante o presente curso académico hai un total de 116 alumnos/as matriculados no nivel.

O centro sitúase no distrito 2 da cidade da Coruña, no barrio de Monte Alto, colindante coa zona centro da cidade. A procedencia da maior parte do alumnado é do propio barrio, porén nalgúns casos contamos con alumnado doutras zonas da cidade e mesmo doutras zonas da cidade e mesmo doutras localidades próximas. A actitude do alumnado con respecto á materia de Lingua Galega e Literatura non é negativa, non obstante unha ampla porcentaxe do estudiantado ten escaso ou nulo contacto co galego fóra do instituto.

Contexto do centro:

O IES Ramón Menéndez Pidal está situado na rúa M.ª Victoria Fernández-España, no polígono de Zalaeta, ocupando unha parcela de aproximadamente 9.800 m², limitando coas rúas Hospital e Disciplina, onde ten a entrada posterior, o aparcadoiro e os patios.

O centro comeza a funcionar no ano 1972 como instituto de bacharelato e entre os anos 1968 e 1985 acolle nas súas instalacións a escola oficial de idiomas. Desde o ano 2000 inclúe na súa oferta FP da familia de Comercio e Marketing. Nestes momentos a súa oferta educativa engloba:

ESO (liña 4)

Bacharelato: Ciencias; Humanidades e Ciencias Sociais (liña 3)

Ciclos Formativos da Familia de Comercio e Marketing tanto na modalidade ordinaria como dual (6 ciclos). Dentro desta familia hai cursos das Accións de Formación para Desempregados/as e probas para a acreditación de competencias profesionais.

Complementando a oferta educativa existen unha serie de actividades deportivas e culturais que nacen da man da Asociación Deportiva Zalaeta, con sede no mesmo centro.

No plano deportivo ofertamos:

Volei feminino, a través do Club de Volei Zalaeta (con oito equipos nestes momentos nas distintas categorías) e esgrima, coa colaboración do club Cen Tolos.

No plano cultural:

Esta diversidade de oferta implica que o centro poida garantir ao seu alumnado unha opción ampla de formación, que abrangue un plano máis que o estritamente académico, que coaduxa no desenvolvemento pleno dos nosos alumnos e alumnas.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Describir e apreciar a diversidade lingüística do mundo a partir do recoñecemento das linguas do alumnado e a realidade plurilingüe e pluricultural da Península Ibérica, analizando a orixe e o desenvolvemento sociohistórico das súas linguas (e, máis concretamente, a do portugués, catalán e éuscaro), e as características das principais variedades dialectais do galego, para favorecer a reflexión interlingüística, combater os estereotipos e prexuízos e valorar a devandita diversidade como fonte de riqueza cultural.	1-5	2-3				1-2		1-3

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX2 - Comprender e interpretar textos orais e multimodais recollendo o sentido xeral e a información máis relevante, identificando o punto de vista e a intención do emisor e valorando a súa fiabilidade, a súa forma e o seu contido, para construír coñecemento, formar opinión e ampliar as posibilidades de gozo e de lecer.	2	2	1	2-3	4	3		
OBX3 - Producir textos orais e multimodais con coherencia e fluidez e co rexistro adecuado, atendendo ás convencións propias dos diferentes xéneros discursivos, e participar en interaccións orais con actitude cooperativa e respectuosa, tanto para construír coñecemento e establecer vínculos persoais como para intervir de maneira activa e informada en diferentes contextos sociais.	1-3-5	2	1	2-3		2	1	
OBX4 - Comprender, interpretar e valorar textos escritos, con sentido crítico e diferentes propósitos de lectura recoñecendo o sentido global e as ideas principais e secundarias, identificando a intención do emisor, reflexionando sobre o contido e a forma e avaliando a súa calidade e fiabilidade para dar resposta ás necesidades e aos intereses comunicativos diversos e para construír coñecemento.	2-3-5	2	4	1	4	3		
OBX5 - Producir textos escritos e multimodais coherentes, cohesionados, adecuados e correctos atendendo ás convencións propias do xénero discursivo elixido, para construír coñecemento e para dar resposta de maneira informada, eficaz e creativa a demandas comunicativas concretas.	1-3-5		1	2-3	5	2		
OBX6 - Seleccionar e contrastar información procedente de diferentes fontes de maneira progresivamente autónoma, avaliando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura e evitando os riscos de manipulación e desinformación, e integrala e transformala en coñecemento para comunicala desde un punto de vista crítico e persoal e, ao mesmo tempo, respectuoso coa propiedade intelectual.	3			1-2-3-4	4	2	3	
OBX7 - Seleccionar e ler de maneira autónoma obras diversas como fonte de pracer e coñecemento, configurando un itinerario lector que evolucione en canto á diversidade, complexidade e calidade das obras e compartir experiencias de lectura para construír a propia identidade lectora e para gozar da dimensión social da lectura.	1-4			3	1			1-2-3

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX8 - Ler, interpretar e valorar obras ou fragmentos literarios do patrimonio galego, portugués e universal, utilizando unha metalinguaxe específica e mobilizando a experiencia biográfica e os coñecementos literarios e culturais que permitan establecer vínculos entre textos diversos e con outras manifestacións artísticas, para conformar un mapa cultural, ampliar as posibilidades de gozo da literatura e crear textos de intención literaria.	1-4					1		1-2-3-4
OBX9 - Mobilizar o coñecemento sobre a estrutura da lingua e os seus usos e reflexionar de maneira progresivamente autónoma sobre as eleccións lingüísticas e discursivas, coa terminoloxía axeitada, para desenvolver a conciencia lingüística, aumentar o repertorio comunicativo e mellorar as destrezas tanto de produción oral e escrita coma de recepción crítica.	1-2	2	1-2		5			
OBX10 - Pór as propias prácticas comunicativas ao servizo da convivencia democrática, da resolución dialogada dos conflitos e da igualdade de dereitos de todas as persoas, utilizando unha linguaxe non discriminatoria e desterrando os abusos a través da palabra para favorecer un uso non só eficaz, senón tamén ético e democrático, da linguaxe.	1-5	3		3	3	1-2-3		

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	As linguas e os seus falantes	-Achegamento ao concepto de lusofonía. Países que a compoñen. Galiza dentro da lusofonía. Lazos comúns de Galiza e Portugal. -Coñecementos dos conceptos de linguas minorizadas e dominantes, centrándonos no caso galego e afondando no proceso de normalización lingüística. -Introdución aos conceptos de prexuízos e estereotipos lingüísticos. Lectura textos e visualización de vídeos sobre os prexuízos lingüísticos. -Coñecemento da situación do galego no	10	18	X	X	X

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	As linguas e os seus falantes	<p>ámbito local, no ámbito educativo e na contorna do alumnado, centrándonos na importancia da transmisión lingüística.</p> <p>-Achegamento aos rexistros da fala e á variedade estándar. Lectura de textos e reprodución de recursos audiovisuais.</p>	10	18	X	X	X
2	Comunicación I. Tipoloxía textual.	<p>-Coñecemos e practicamos a expresión oral a través da conversa.</p> <p>-Coñecemos as partes e elementos dunha noticia. Creamos a nosa propia noticia.</p> <p>-Coñecemos as partes e elementos dunha descrición. Describimos elementos da nosa realidade próxima, compañeiros/as, lugares...</p> <p>-Coñecemos as partes e elementos da carta persoal, o diario e os blogs.</p> <p>-Observamos as características dos folletos.</p> <p>-Coñecemos os distintos tipos de textos académicos.</p> <p>-Aprendemos como procurar información de diversas fontes.</p>	25	18	X	X	X
3	Comunicación II. Técnicas de traballo cos textos e ortografía.	<p>-O alfabeto.</p> <p>-As regras de acentuación.</p> <p>-A acentuación diacrítica.</p> <p>-Vogais e consoantes.</p> <p>-Uso de h, b, v, x e s.</p> <p>-Os grupos consonánticos br/bl, pr/pl, fr/fl.</p> <p>-Uso de -cc/-ct-; -pc/-pt-; -cio/-zo; -cia/-za.</p> <p>-O uso de punto, a coma e o punto e coma.</p> <p>-Os dous puntos e os puntos suspensivos.</p> <p>-O uso das parénteses, as comiñas e o apóstrofo.</p>	25	9	X	X	X
4	Coñecemento da lingua	<p>-Avanzamos no coñecemento do substantivo e do adxectivo: formación de xénero e número e estruturas comparativas.</p> <p>-Formación de palabras I: lexemas e morfemas.</p> <p>-Formación de palabras II: prefixos e sufixos.</p> <p>-Coñecemento e uso dos verbos: partes, tempo e modo.</p>	10	15	X	X	X
5	Coñecemento do léxico	<p>-Afianzamento do léxico galego relacionado cos seguintes campos: a casa, a comida, a diversidade cultural e a paz, a música, a nosa contorna, a radio e a televisión, o cine e o teatro, o parentesco e o tempo cronolóxico.</p>	10	9	X	X	X
6	Educación literaria	<p>-Coñecemos os elementos esenciais de todo texto narrativo, o espazo, o tempo, os personaxes e a voz narradora.</p> <p>-Coñecemos que é a poesía e as súas características. Estudo dos recursos literarios máis salientábeis. Lectura e</p>	10	18	X	X	X

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
6	Educación literaria	escoita de textos poéticos. Creamos a nosa propia poesía. -Coñecemos as características do cine e a súa linguaxe.	10	18	X	X	X
7	Reflexión sobre a lingua	-A frase: definición e clasificación. -A cláusula: funcións que se poden dar no interior da cláusula, tipos de cláusula e as cláusulas subordinadas. -As funcións sintácticas nas cláusulas. Comprensión e identificación do suxeito e do predicado nunha cláusula. -As funcións sintácticas nas cláusulas. Comprensión e identificación do complemento directo, indirecto e circunstancial nunha cláusula.	10	18	X	X	X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	As linguas e os seus falantes	18

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer as linguas da Península Ibérica, especialmente as características básicas do portugués, do éuscaro e do catalán, e identificar algúns trazos dos repertorios lingüísticos e das variedades dialectais do alumnado contrastándoos en manifestacións orais, escritas e multimodais.	Valora a diversidade lingüística, é quen de citar algunha familia lingüística. Recoñece a procedencia e trazos característicos das diferentes linguas da PI. Realiza un mapa coas diferentes linguas minorizadas de Europa e outro da lusofonía.	PE	75
CA1.2 - Identificar, a partir da observación da diversidade lingüística da contorna, prexuízos e estereotipos lingüísticos, adoptando unha actitude de respecto e valoración da riqueza cultural, lingüística e dialectal.	Coñecen e describen termos como racismo lingüístico. Recoñece prexuízos sobre as diferentes linguas da Península ibérica e é quen de extraer os prexuízos recollidos nun texto.		
CA4.1 - Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical, valorando o uso do léxico tradicional e as construcións morfosintácticas máis xenuínas.	O alumnado incorpora procedementos básicos para enriquecer os textos, atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.2 - Valorar a forma e o contido de textos orais e multimodais sinxelos, avaliando a calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	O alumnado valora textos orais en diversas linguas así como textos en diferentes variedades dialectais do galego.	TI	25
CA2.6 - Valorar a forma e o contido de textos sinxelos avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	O alumnado valora textos sinxelos en diversas linguas.		
CA3.1 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias.	O alumnado valora textos orais en diversas linguas, pode interpretar textos dialectais e identifica prexuízos e estereotipos. Recoñece a procedencia de textos en distintas linguas peninsulares e pode producir un texto sinxelo nalgunha delas. Comprende textos orais e escritos en portugués.		
CA3.2 - Valorar a forma e o contido de textos sinxelos avaliando a súa calidade, fiabilidade e idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	O alumnado valora textos sinxelos en diversas linguas así como textos en diferentes rexistros do galego.		
CA3.4 - Elaborar traballos de investigación de maneira guiada en diferentes soportes sobre diversos temas de interese académico, persoal ou social a partir da información seleccionada.	O alumnado elabora traballos de temas diversos en distintos soportes a partir da información seleccionada.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Observación e valoración da diversidade lingüística da aula. - Aproximación ás linguas de signos, con especial atención á variante galega. - Primeiras nocións de lingua portuguesa. A ortografía. Semellanzas e diferenzas existentes cos sistemas ortográficos galegos. Coñecemento do seu léxico máis habitual. Aspectos socioculturais dos países lusófonos. - Introducción á reflexión interlingüística. - Aproximación ao coñecemento das características máis básicas das linguas éuscara e catalá. - Estratexias de identificación de prexuízos e estereotipos lingüísticos do galego e valoración dos recursos para os evitar. - Procesos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Interacción oral e escrita de carácter informal: tomar e ceder a palabra. Cooperación conversacional e cortesía lingüística. escoita activa, asertividade e resolución dialogada dos conflitos. - Comprensión oral: sentido global do texto e relación entre as súas partes, selección e retención da información relevante. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal. - Produción oral formal: planificación e procura de información, textualización e revisión. Adecuación á audiencia e ao tempo de exposición. Elementos non verbais. Trazos discursivos e lingüísticos da oralidade formal. - Comprensión lectora: sentido global do texto e relación entre as súas partes. A intención do emisor. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal. Os abusos de poder e a manipulación a través da linguaxe.

Contidos

- Producción escrita: planificación, textualización, revisión e edición en diferentes soportes. Corrección gramatical e ortográfica. Propiedade léxica. Usos da escritura para a organización do pensamento: toma de notas, esquemas, mapas conceptuais, resumos
- Alfabetización mediática e informacional: procura e selección da información con criterios de fiabilidade, calidade e pertinencia; análise, valoración, reorganización e síntese da información en esquemas propios e transformación en coñecemento; comunica
- Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais.
- Recursos lingüísticos para mostrar a implicación do emisor nos textos: formas de deixé (persoal, temporal e espacial) e procedementos de modalización.
- Recursos lingüísticos para adecuar o rexistro á situación de comunicación.
- Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de maneira progresivamente autónoma a partir dunha selección de textos variados e reflexión sobre os textos e sobre a propia práctica da lectura.
- Criterios e estratexias para a selección de obras variadas de maneira orientada a partir da exploración guiada da biblioteca escolar e pública dispoñible.
- Expresión da experiencia lectora, con apoio de exemplos e utilizando progresivamente unha metalinguaxe específica. Apropriación dos textos lidos a través de distintas formas de recreación.
- Lectura guiada. Lectura de obras relevantes da literatura xuvenil contemporánea galega e do patrimonio literario lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movementos artísticos.
- Expresión pautada, a través de procesos e soportes diversificados, da interpretación e da valoración persoal de obras e fragmentos literarios.
- Lectura con perspectiva de xénero.
- Lectura con perspectiva ambiental e ecolóxica, con especial incidencia na mudanza climática e na protección e benestar dos animais.
- Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas.

UD	Título da UD	Duración
2	Comunicación I. Tipoloxía textual.	18

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Comprender o sentido global, a estrutura, a información máis relevante en función das necesidades comunicativas e a intención do emisor en textos orais e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos, analizando a interacción entre os diferentes códigos.	É quen de explicar o tema de textos e de establecer a súa estrutura. Pode elaborar un resumo e analizar a intención do/a emisor/a.	PE	60
CA2.2 - Valorar a forma e o contido de textos orais e multimodais sinxelos, avaliando a calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	O alumnado é capaz de identificar os elementos comunicativos dun texto. Pode expresarse oralmente, reinterpretando textos orais e multimodais.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.3 - Realizar narracións e exposicións orais sinxelas con diferente grao de planificación sobre temas de interese persoal, social e educativo, axustándose ás convencións propias dos diversos xéneros discursivos, con fluidez e coherencia e co rexistro axeitado, en diferentes soportes e utilizando de maneira eficaz recursos verbais e non verbais.	O alumnado é quen de interpretar e usar os diferentes mecanismos de cohesión e de expresarse con coherencia oralmente. Compón diferentes tipos de textos mantendo a coherencia e a cohesión.		
CA2.6 - Valorar a forma e o contido de textos sinxelos avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	O alumnado é capaz de identificar os elementos comunicativos dun texto. Pode expresarse oralmente, reinterpretando textos sinxelos.		
CA3.1 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias.	Interpreta información de distintas novas para realizar un traballo xornalístico. Compón un texto xornalístico, realiza resumos, describe persoas e obxectos reais e imaxinarios.		
CA3.2 - Valorar a forma e o contido de textos sinxelos avaliando a súa calidade, fiabilidade e idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	O alumnado é capaz de identificar os elementos comunicativos dun texto. Pode expresarse oralmente, reinterpretando textos sinxelos.		
CA4.3 - Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalinguaxe específica e identificar e emendar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	O alumnado é quen de elaborar e interpretar textos escritos adecuándose ao propósito comunicativo.		
CA4.4 - Explicar e argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor, utilizando o coñecemento explícito da lingua e unha metalinguaxe específica.	O alumnado é capaz de explicar o propósito comunicativo de distintos textos.		
CA2.4 - Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e en situacións orais formais de carácter dialogado de maneira activa e adecuada, con actitudes de escoita activa e facendo uso de estratexias de cooperación conversacional e de cortesía lingüística.	Participa de forma improvisada de maneira activa e adecuada.		
CA2.5 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor en textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias.	Interpreta información de distintas novas para realizar un traballo xornalístico. Compón un texto xornalístico, realiza resumos, describe e crea as instrucións dun obxecto imaxinario.	TI	40
CA2.7 - Planificar e redactar textos escritos e multimodais sinxelos, atendendo á situación comunicativa, ao destinatario, ao propósito e á canle e presentando, despois da súa revisión, un texto final coherente, cohesionado e co rexistro adecuado.	O alumnado realiza unha noticia sobre un tema de actualidade en grupo.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.8 - Adoptar hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable das tecnoloxías dixitais con relación á procura e á comunicación da información, reflexionando sobre as posibles manipulacións presentes nas canles de transmisión da información.	Manifesta un espírito crítico sobre as mensaxes que recibe dos medios de comunicación escrita.		
CA2.9 - Revisar os propios textos de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalinguaxe específica e identificar e emendar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	O alumnado é capaz de refacer e mellorar conscientemente os seus propios textos.		
CA2.10 - Identificar e desterrar os usos discriminatorios da lingua, os abusos a través da palabra e os usos manipuladores da linguaxe a partir da reflexión e da análise dos elementos lingüísticos, textuais e discursivos utilizados, así como dos elementos non verbais da comunicación.	O alumnado é capaz de identificar usos discriminatorios da linguaxe en textos propios e alleos.		
CA3.3 - Localizar, seleccionar e contrastar información de maneira guiada procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura, adoptando un punto de vista crítico e respectando os principios de propiedade intelectual.	Interpreta información de distintas novas para realizar un traballo xornalístico.		
CA4.2 - Localizar, seleccionar e contrastar información de maneira progresivamente autónoma procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura e adoptando un punto de vista crítico e respectando os principios de propiedade intelectual.	Interpreta información de distintas novas para realizar un traballo literario.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Xéneros discursivos vinculado ás estratexias de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais de diferentes ámbitos. - Secuencias textuais básicas, con especial atención ás narrativas, descritivas, dialogadas e expositivas. - Propiedades textuais: coherencia, cohesión e adecuación. - Xéneros discursivos propios do ámbito educativo. - Xéneros discursivos propios do ámbito social. Redes sociais e medios de comunicación. Etiqueta dixital. Ris-cos de desinformación, manipulación e vulneración da privacidade na Rede. Análise da imaxe e dos elementos paratextuais dos textos icónico-verbais - Procesos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Produción escrita: planificación, textualización, revisión e edición en diferentes soportes. Corrección gramatical e ortográfica. Propiedade léxica. Usos da escritura para a organización do pensamento: toma de notas, esquemas, mapas conceptuais, resumos - Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais. - Recursos lingüísticos para mostrar a implicación do emisor nos textos: formas de deíxe (persoal, temporal e

Contidos

- espacial) e procedementos de modalización.
- Recursos lingüísticos para adecuar o rexistro á situación de comunicación.
- Mecanismos de cohesión. Conectores textuais temporais, explicativos, de orde e de contraste. Mecanismos de referencia interna gramaticais (substitucións pronominais e adverbiais) e léxicos (repeticións, sinónimos, hipe-rónimos e elipses).
- Uso coherente das formas verbais nos textos. Correlación temporal no discurso relatado.
- Corrección lingüística e revisión ortográfica e gramatical dos textos. Uso de dicionarios, de manuais de consul-ta e de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital.
- Os signos básicos de puntuación como mecanismo organizador do texto escrito. A súa relación co significado.
- Promoción dun modelo lingüístico afastado da castelanización e da deturpación para conseguir unha lingua de calidade.
- Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de maneira progresivamente autónoma a partir dunha prese-lección de textos variados e reflexión sobre os textos e sobre a propia práctica da lectura.
- Criterios e estratexias para a selección de obras variadas de maneira orientada a partir da exploración guiada da biblioteca escolar e pública dispoñible.
- Expresión da experiencia lectora, con apoio de exemplos e utilizando progresivamente unha metalinguaxe específica. Apropiación dos textos lidos a través de distintas formas de recreación.
- Lectura guiada. Lectura de obras relevantes da literatura xuvenil contemporánea galega e do patrimonio literario lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movemen-tos artísticos.
- Expresión pautada, a través de procesos e soportes diversificados, da interpretación e da valoración persoal de obras e fragmentos literarios.
- Lectura con perspectiva de xénero.
- Lectura con perspectiva ambiental e ecolóxica, con especial incidencia na mudanza climática e na protección e benestar dos animais.
- Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas.

UD	Título da UD	Duración
3	Comunicación II. Técnicas de traballo cos textos e ortografía.	9

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.2 - Valorar a forma e o contido de textos orais e multimodais sinxelos, avaliando a calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	O alumnado é capaz de identificar os elementos comunicativos dun texto. Pode expresarse oralmente, reinterpretando textos orais ou escritos.	PE	50
CA3.1 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias.	É quen de explicar o tema de textos e de establecer a súa estrutura. Pode analizar a intención do/a emisor/a.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.5 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor en textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias.	Interpreta información de distintas fontes. Realiza resumos, describe e crea as instrucións dun obxecto imaxinario.	TI	50
CA2.7 - Planificar e redactar textos escritos e multimodais sinxelos, atendendo á situación comunicativa, ao destinatario, ao propósito e á canle e presentando, despois da súa revisión, un texto final coherente, cohesionado e co rexistro adecuado.	O alumnado realiza descrições e resumos de forma individual.		
CA4.4 - Explicar e argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor, utilizando o coñecemento explícito da lingua e unha metalinguaxe específica.	O alumnado é capaz de explicar o propósito comunicativo de distintos textos.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Procesos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Produción escrita: planificación, textualización, revisión e edición en diferentes soportes. Corrección gramatical e ortográfica. Propiedade léxica. Usos da escritura para a organización do pensamento: toma de notas, esquemas, mapas conceptuais, resumos - Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais. - Corrección lingüística e revisión ortográfica e gramatical dos textos. Uso de dicionarios, de manuais de consulta e de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital. - Promoción dun modelo lingüístico afastado da castelanización e da deturpación para conseguir unha lingua de calidade. - Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de maneira progresivamente autónoma a partir dunha selección de textos variados e reflexión sobre os textos e sobre a propia práctica da lectura. - Criterios e estratexias para a selección de obras variadas de maneira orientada a partir da exploración guiada da biblioteca escolar e pública dispoñible. - Expresión da experiencia lectora, con apoio de exemplos e utilizando progresivamente unha metalinguaxe específica. Apropiación dos textos lidos a través de distintas formas de recreación. - Lectura guiada. Lectura de obras relevantes da literatura xuvenil contemporánea galega e do patrimonio literario lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movementos artísticos. - Expresión pautada, a través de procesos e soportes diversificados, da interpretación e da valoración persoal de obras e fragmentos literarios. - Lectura con perspectiva de xénero. - Lectura con perspectiva ambiental e ecolóxica, con especial incidencia na mudanza climática e na protección e benestar dos animais. - Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas.

UD	Título da UD	Duración
4	Coñecemento da lingua	15

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.3 - Realizar narracións e exposicións orais sinxelas con diferente grao de planificación sobre temas de interese persoal, social e educativo, axustándose ás convencións propias dos diversos xéneros discursivos, con fluidez e coherencia e co rexistro axeitado, en diferentes soportes e utilizando de maneira eficaz recursos verbais e non verbais.	Detecta e usa correctamente as diferentes categorías gramaticais en textos de diferentes tipos aínda que poida presentar algún erro esporádico.	PE	60
CA2.5 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor en textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias.	Detecta e usa correctamente as diferentes categorías gramaticais en textos de diferentes tipos aínda que poida presentar algún erro esporádico.		
CA4.3 - Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalinguaxe específica e identificar e emendar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	Revisa as propias producións para detectar o correcto uso das diferentes categorías gramaticais.		
CA4.4 - Explicar e argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor, utilizando o coñecemento explícito da lingua e unha metalinguaxe específica.	Utiliza a metalinguaxe específica para explicar cuestións gramaticais sinxelas.		
CA2.2 - Valorar a forma e o contido de textos orais e multimodais sinxelos, avaliando a calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	Mostra capacidade para avaliar a utilización das diferentes categorías gramaticais en textos tanto orais como escritos.	TI	40
CA2.4 - Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e en situacións orais formais de carácter dialogado de maneira activa e adecuada, con actitudes de escoita activa e facendo uso de estratexias de cooperación conversacional e de cortesía lingüística.	Participa de forma improvisada de maneira activa e adecuada.		
CA3.1 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias.	É quen de explicar o tema de textos e de establecer a súa estrutura. Pode interpretar a relevancia de determinadas categorías gramaticais utilizadas nos textos.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

Contidos

- Procesos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais.
- Produción escrita: planificación, textualización, revisión e edición en diferentes soportes. Corrección gramatical e ortográfica. Propiedade léxica. Usos da escritura para a organización do pensamento: toma de notas, esquemas, mapas conceptuais, resumos
- Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais.
- Uso coherente das formas verbais nos textos. Correlación temporal no discurso relatado.
- Corrección lingüística e revisión ortográfica e gramatical dos textos. Uso de dicionarios, de manuais de consulta e de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital.
- Os signos básicos de puntuación como mecanismo organizador do texto escrito. A súa relación co significado.
- Promoción dun modelo lingüístico afastado da castelanización e da deturpación para conseguir unha lingua de calidade.
- Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de maneira progresivamente autónoma a partir dunha selección de textos variados e reflexión sobre os textos e sobre a propia práctica da lectura.
- Criterios e estratexias para a selección de obras variadas de maneira orientada a partir da exploración guiada da biblioteca escolar e pública dispoñible.
- Expresión da experiencia lectora, con apoio de exemplos e utilizando progresivamente unha metalinguaxe específica. Apropiación dos textos lidos a través de distintas formas de recreación.
- Lectura guiada. Lectura de obras relevantes da literatura xuvenil contemporánea galega e do patrimonio literario lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movementos artísticos.
- Expresión pautada, a través de procesos e soportes diversificados, da interpretación e da valoración persoal de obras e fragmentos literarios.
- Lectura con perspectiva de xénero.
- Lectura con perspectiva ambiental e ecolóxica, con especial incidencia na mudanza climática e na protección e benestar dos animais.
- Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas.

UD	Título da UD	Duración
5	Coñecemento do léxico	9

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias.	É quen de explicar o tema de textos e de establecer a súa estrutura. Pode elaborar un resumo e analizar a intención do/a emisor/a.	PE	60

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.3 - Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalinguaxe específica e identificar e emendar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	Introduce nas producións textuais propias o novo vocabulario que vai adquirindo.		
CA4.4 - Explicar e argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor, utilizando o coñecemento explícito da lingua e unha metalinguaxe específica.	O alumnado é capaz de explicar o propósito comunicativo de distintos textos.		
CA2.3 - Realizar narracións e exposicións orais sinxelas con diferente grao de planificación sobre temas de interese persoal, social e educativo, axustándose ás convencións propias dos diversos xéneros discursivos, con fluidez e coherencia e co rexistro axeitado, en diferentes soportes e utilizando de maneira eficaz recursos verbais e non verbais.	Coñece diferentes campos léxicos e utilízalos correctamente en textos orais e escritos.		
CA2.4 - Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e en situacións orais formais de carácter dialogado de maneira activa e adecuada, con actitudes de escoita activa e facendo uso de estratexias de cooperación conversacional e de cortesía lingüística.	Utiliza o novo vocabulario en interaccións dentro da aula.	TI	40
CA2.8 - Adoptar hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable das tecnoloxías dixitais con relación á procura e á comunicación da información, reflexionando sobre as posibles manipulacións presentes nas canles de transmisión da información.	Manifesta un espírito crítico sobre as mensaxes que recibe dos medios de comunicación escrita.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Procesos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Produción escrita: planificación, textualización, revisión e edición en diferentes soportes. Corrección gramatical e ortográfica. Propiedade léxica. Usos da escritura para a organización do pensamento: toma de notas, esquemas, mapas conceptuais, resumos - Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais. - Corrección lingüística e revisión ortográfica e gramatical dos textos. Uso de dicionarios, de manuais de consulta e de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital. - Promoción dun modelo lingüístico afastado da castelanización e da deturpación para conseguir unha lingua de calidade. - Lectura guiada. Lectura de obras relevantes da literatura xuvenil contemporánea galega e do patrimonio literario lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movementos artísticos. - Expresión pautada, a través de procesos e soportes diversificados, da interpretación e da valoración persoal de obras e fragmentos literarios. - Lectura con perspectiva de xénero.

Contidos
- Lectura con perspectiva ambiental e ecolóxica, con especial incidencia na mudanza climática e na protección e benestar dos animais. - Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas.

UD	Título da UD	Duración
6	Educación literaria	18

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.7 - Explicar e argumentar, coa axuda de pautas e modelos, a interpretación das obras lidas a partir da análise das relacións internas dos seus elementos constitutivos co sentido da obra, atendendo á configuración dos xéneros e subxéneros literarios.	É quen de explicar obras e fragmentos de obras a partir da análise de modelos similares aínda que cometa erros de forma puntual.	PE	40
CA3.8 - Establecer de maneira guiada vínculos argumentados entre os textos lidos e outros textos escritos, orais ou multimodais, así como con outras manifestacións artísticas en función de temas, tópicos, estruturas, linguaxe e valores éticos e estéticos, mostrando a implicación e a resposta persoal do lector na lectura.	Comprende a relación entre textos da aula con outros textos ou outros tipos de produción cultural (cadros, esculturas, pezas musicais, cinema, series, banda deseñada etc.).		
CA4.2 - Localizar, seleccionar e contrastar información de maneira progresivamente autónoma procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura e adoptando un punto de vista crítico e respectando os principios de propiedade intelectual.	Interpreta información de diferentes fontes de forma adecuada.		
CA4.3 - Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalinguaxe específica e identificar e emendar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	O alumnado é quen de revisar os seus propios textos e facer propostas de mellora utilizando os seus coñecementos lingüísticos.		
CA4.4 - Explicar e argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor, utilizando o coñecemento explícito da lingua e unha metalinguaxe específica.	O alumnado é capaz de explicar o propósito comunicativo de distintos textos.	TI	60
CA2.3 - Realizar narracións e exposicións orais sinxelas con diferente grao de planificación sobre temas de interese persoal, social e educativo, axustándose ás convencións propias dos diversos xéneros discursivos, con fluidez e coherencia e co rexistro axeitado, en diferentes soportes e utilizando de maneira eficaz recursos verbais e non verbais.	Realiza narracións e exposicións orais sinxelas, aínda que non sempre mantén fluidez e/ou presenta erros de coherencia.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias.	É quen de explicar o tema de textos e de establecer a súa estrutura. Pode elaborar un resumo e analizar a intención do/a emisor/a.		
CA3.2 - Valorar a forma e o contido de textos sinxelos avaliando a súa calidade, fiabilidade e idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	O alumnado pode realizar unha análise sinxela de diferentes tipos de textos atendendo aos conceptos de forma e contido.		
CA3.3 - Localizar, seleccionar e contrastar información de maneira guiada procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura, adoptando un punto de vista crítico e respectando os principios de propiedade intelectual.	Interpreta información de diferentes fontes de forma adecuada.		
CA3.4 - Elaborar traballos de investigación de maneira guiada en diferentes soportes sobre diversos temas de interese académico, persoal ou social a partir da información seleccionada.	Elabora traballos de investigación de maneira guiada en diferentes soportes a partir da información seleccionada.		
CA3.5 - Elixir e ler textos a partir de preseleccións guiándose polos propios gustos, intereses e necesidades e deixando constancia do propio itinerario lector e da experiencia da lectura.	O alumnado mostra autonomía para seleccionar textos en función dos seus propios gustos e explica o porqué da súa escolla.		
CA3.6 - Compartir a experiencia da lectura en soportes diversos relacionando o sentido da obra coa propia experiencia biográfica e lectora.	O alumnado é capaz de relacionar o sentido das obras lidas coas súas propias experiencias.		
CA3.9 - Crear textos persoais ou colectivos con intención literaria e conciencia de estilo, en distintos soportes e con axuda doutras linguaxes artísticas e audiovisuais, a partir da lectura de obras ou fragmentos significativos nos que se empreguen as convencións formais dos diversos xéneros e estilos literarios.	Pode reinterpretar un texto literario a través dun formato diferente (narración, transformación en poema etc.).		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Xéneros discursivos vinculado ás estratexias de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais de diferentes ámbitos. - Secuencias textuais básicas, con especial atención ás narrativas, descritivas, dialogadas e expositivas. - Xéneros discursivos propios do ámbito educativo. - Xéneros discursivos propios do ámbito social. Redes sociais e medios de comunicación. Etiqueta dixital. Ris-cos de desinformación, manipulación e vulneración da privacidade na Rede. Análise da imaxe e dos elementos paratextuais dos textos icónico-verbais - Procesos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de maneira progresivamente autónoma a partir dunha preselección de textos variados e reflexión sobre os textos e sobre a propia práctica da lectura. - Criterios e estratexias para a selección de obras variadas de maneira orientada a partir da exploración guiada da biblioteca escolar e pública dispoñible.

Contidos

- Participación activa en actos culturais vinculados ao circuío literario e lector.
- Toma de conciencia progresiva dos propios gustos e identidade lectora.
- Expresión da experiencia lectora, con apoio de exemplos e utilizando progresivamente unha metalinguaxe específica. Apropiación dos textos lidos a través de distintas formas de recreación.
- Mobilización da experiencia persoal e lectora como forma de establecer vínculos entre a obra lida e aspectos da actualidade, así como con outros textos e manifestacións artísticas e culturais.
- Estratexias para a recomendación das lecturas, en soportes variados ou ben oralmente entre iguais.
- Lectura guiada. Lectura de obras relevantes da literatura xuvenil contemporánea galega e do patrimonio literario lusófono, inscricións en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movementos artísticos.
- Estratexias para a construción compartida da interpretación das obras a través de conversas literarias, coa incorporación progresiva da metalinguaxe específica.
- Relación entre os elementos constitutivos do xénero literario e a construción do sentido da obra. Análise básica do valor dos recursos expresivos e dos efectos na recepción.
- Relación e comparación dos textos lidos con outros textos, con outras manifestacións artísticas e coas novas formas de ficción en función de temas, tópicos, estruturas e linguaxes.
- Expresión pautada, a través de procesos e soportes diversificados, da interpretación e da valoración persoal de obras e fragmentos literarios.
- Lectura con perspectiva de xénero.
- Lectura con perspectiva ambiental e ecolóxica, con especial incidencia na mudanza climática e na protección e benestar dos animais.
- Lectura expresiva, dramatización e recitación dos textos atendendo aos procesos de comprensión, apropiación e oralidade implicados.
- Creación de textos a partir da apropiación das convencións da linguaxe literaria e en referencia a modelos dados (imitación, transformación, continuación etc.).
- Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas.

UD	Título da UD	Duración
7	Reflexión sobre a lingua	18

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.3 - Realizar narracións e exposicións orais sinxelas con diferente grao de planificación sobre temas de interese persoal, social e educativo, axustándose ás convencións propias dos diversos xéneros discursivos, con fluidez e coherencia e co rexistro axeitado, en diferentes soportes e utilizando de maneira eficaz recursos verbais e non verbais.	Realiza narracións e exposicións orais sinxelas, aínda que non sempre mantén fluidez e/ou presenta erros de coherencia.	PE	65

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias necesarias.	É quen de explicar o tema de textos e de establecer a súa estrutura. Pode elaborar un resumo e analizar a intención do/a emisor/a.		
CA4.1 - Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical, valorando o uso do léxico tradicional e as construcións morfosintácticas máis xenuínas.	Pode enriquecer os seus textos mediante, polo menos, dous recursos que melloren o léxico ou a gramática.		
CA4.4 - Explicar e argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor, utilizando o coñecemento explícito da lingua e unha metalinguaxe específica.	O alumnado é capaz de explicar o propósito comunicativo de distintos textos.		
CA4.2 - Localizar, seleccionar e contrastar información de maneira progresivamente autónoma procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura e adoptando un punto de vista crítico e respectando os principios de propiedade intelectual.	Interpreta información de diferentes fontes de forma adecuada.		
CA4.3 - Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e cunha metalinguaxe específica e identificar e emendar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	O alumnado é quen de revisar os seus propios textos e facer propostas de mellora utilizando os seus coñecementos lingüísticos.	TI	35
CA4.5 - Formular xeneralizacións sobre aspectos básicos do funcionamento da lingua a partir da observación, comparación e transformación de enunciados, así como da formulación de hipóteses e a procura de contraexemplos utilizando unha metalinguaxe específica e consultando de maneira guiada dicionarios, manuais e gramáticas.	O alumnado é quen de utilizar o dicionario electrónico e en papel con axuda.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Procesos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais. - Corrección lingüística e revisión ortográfica e gramatical dos textos. Uso de dicionarios, de manuais de consulta e de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital. - Promoción dun modelo lingüístico afastado da castelanización e da deturpación para conseguir unha lingua de calidade. - Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de maneira progresivamente autónoma a partir dunha selección de textos variados e reflexión sobre os textos e sobre a propia práctica da lectura. - Criterios e estratexias para a selección de obras variadas de maneira orientada a partir da exploración guiada da biblioteca escolar e pública dispoñible.

Contidos

- Expresión da experiencia lectora, con apoio de exemplos e utilizando progresivamente unha metalinguaxe específica. Apropiación dos textos lidos a través de distintas formas de recreación.
- Lectura guiada. Lectura de obras relevantes da literatura xuvenil contemporánea galega e do patrimonio literario lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movementos artísticos.
- Expresión pautada, a través de procesos e soportes diversificados, da interpretación e da valoración persoal de obras e fragmentos literarios.
- Lectura con perspectiva de xénero.
- Lectura con perspectiva ambiental e ecolóxica, con especial incidencia na mudanza climática e na protección e benestar dos animais.
- Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas.
- Distinción entre a forma (categoría gramatical) e a función das palabras (funcións sintácticas) e coñecemento dos procedementos léxicos (afixos) e sintácticos para a mudanza de categoría.
- Relación entre os esquemas semánticos e sintácticos da oración simple. Observación e transformación de enunciados de acordo con estes esquemas e uso da terminoloxía sintáctica necesaria. Orde das palabras e concordancia.
- Procedementos de adquisición e formación de palabras. Reflexión sobre as mudanzas no seu significado, as relacións semánticas entre palabras e os seus valores denotativos e connotativos en función do contexto e do propósito comunicativo.
- Estratexias de uso progresivamente autónomo de dicionarios e manuais de gramática para obter información gramatical básica.

4.1. Concrecións metodolóxicas

As liñas metodolóxicas xerais da materia deben promover a participación do alumnado e a súa implicación no desenvolvemento do proceso de ensino-aprendizaxe. Consideramos fundamental promover o espírito de participación e o traballo colaborativo dentro e fóra da aula. As explicacións teóricas non centrarán nunca unha aula completa, tratarase sempre de que a teoría sexa exposta de forma breve, sinxela, apoiada en recursos audiovisuais sempre que for posíbel, acompañada de exemplos variados e con vínculos coas actividades que se van desenvolver na aula e coa realidade do alumnado, de forma que se garanta verdadeiramente a aprendizaxe significativa. Na aula o traballo diario desenvolverase de forma individual, en pares, en pequenos grupos ou en gran grupo segundo o tipo de actividades que se vaian realizar. Procurarase sempre que as diferentes agrupacións do alumnado se sucedan no tempo, de modo que nunha mesma quincena non se traballe sempre do mesmo modo. Coa finalidade de favorecer o espírito de colaboración dentro do grupo os diferentes agrupamentos non se realizarán sempre do mesmo modo, así permitiranse agrupamentos libres, organizados polo/a docente ou aleatorios. As liñas metodolóxicas dunha materia da área lingüística deben partir da potenciación da expresión oral e da expresión escrita, así como do traballo das correspondentes comprensións, como cerna que alicerce a posta en práctica dos coñecementos ortográficos, gramaticais ou léxicos. Tendo en conta o contexto de partida do noso centro onde, como xa sinalamos, non se manifestan fortes prexuízos ou animadversión cara á nosa lingua, mais si se fai patente unha forte desconexión non xa só do alumnado, senón tamén das familias, coa realizade lingüística e cultural de Galiza é necesario compor no centro espazos de uso, partir da aula como lugar de práctica para transvasar os coñecementos adquiridos a outros contextos. O coñecemento lingüístico excluído do uso pasa a ser un saber inútil, por tanto cómpre realizarmos actividades, tarefas e traballos na aula e fóra dela que potencien as diferentes características do alumnado, que axuden a integrar a aquel alumnado que por orixe ou por costume se vexa máis afastado da nosa lingua.

Canto ao coñecemento literario unha análise da realidade dos últimos anos mostra que este ficou cada vez máis reducido á mera aprendizaxe de datos, sen garantir unha adecuada comprensión do contexto sociohistórico e moi menos unha correcta interpretación dos propios textos. Apreciamos a necesidade de presentar perante o alumnado textos actuais, variados xenericamente e con diversidade de autores e autoras, procurando temáticas que poidan resultar do seu interese, mais tamén alternando con textos doutros niveis de dificultade, facendo do estudo da Literatura algo vivo, que se le, mais se que sente, que se interpreta, que se reescribe, que se pon en xogo, que se

muda á vontade para conseguir producións diversas e colaborar na construción das ideas estéticas, do gusto lector ou, cando menos, para alicerzar a construción do interese polo mundo da cultura e que, en última instancia, redonda no coñecemento do ser humano, das súas emocións e pensamentos e no modo de construír a identidade persoal e colectiva dun pobo.

Libros de lectura obrigatoria

O libro de lectura deberá ser lido fóra do tempo de aulas, Realizarase ao longo do trimestre unha sesión como mínimo de posta en común para garantir que se está realizando unha correcta interpretación da lectura e para permitir que o alumnado resolva dúbidas sobre o contido da lectura ou que poña en común as súas reflexións ao respecto do libro.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación

Libros de lectura obrigatoria:

1º trimestre: Eva Mejuto: Memoria do silencio, Edicións Xerais.

2º trimestre: María Reimóndez: Corredora, Edicións Xerais.

3º trimestre: Abel Alves/Esteban Tolj: A tumba de Breogán, Demo Editorial.

Libro de texto: Lingua galega e Literatura 2º ESO, Editorial Xerais, edición 2023. Aulas virtuais do centro.

Material complementario:

En rede

-Dicionario Real Academia Galega (app ou versión en rede)

-Dicionario de pronuncia da lingua galega.

-Proxecto Cotovía.

-Son de poetas

-Xornais dixitais

Físico

-Diferentes libros segundo vinculación con datas concretas: Día de Rosalía, Día da Poesía, Día das Letras Galegas etc.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

A avaliación inicial supón unha ferramenta enormemente eficaz para determinar o grao de adquisición de coñecementos dos cursos previos así como o grao de consecución das destrezas lingüísticas en relación á materia de Lingua Galega e Literatura. No nivel de 2º de ESO consideramos fundamental a realización dunha práctica de expresión oral e dunha práctica de expresión escrita que nos permita establecer unha radiografía da situación da aula con respecto á nosa materia. En caso de consideralo necesario, tamén se realizaría unha proba oral ou escrita co fin de activar coñecementos adquiridos durante os cursos anteriores, nomeadamente categorías gramaticais, cuestións xerais sobre o substantivo, o adxectivo e o verbo e características dos xéneros lírico, narrativo e dramático. Por outro lado revisaranse os informes individualizados do alumnado elaborados o curso anterior, coa finalidade de realizar unha análise o máis exhaustiva que for posíbel das necesidades do alumnado da aula e do punto de partida con respecto á nosa materia.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	10	25	25	10	10	10	10	100
Proba escrita	75	60	50	60	60	40	65	58
Táboa de indicadores	25	40	50	40	40	60	35	42

Criterios de cualificación:

A materia de Lingua galega e Literatura presenta os seguintes criterios de cualificación para todo o nivel de ESO:

- Probas escritas obxectivas sobre os contidos impartidos no trimestre: 50 %
- Libro de lectura (traballo ou proba oral ou escrita): 20 %
- Expresión oral (proba oral ou traballo): 10 %
- Expresión escrita (proba escrita ou traballo): 10 %
- Traballo diario, seguimento do caderno, traballo en equipo e intervencións na aula: 10 % A materia está aprobada se se consegue un 5.

No caso de que o profesorado detecte que nalgunha proba ou nalgún traballo foron utilizados métodos fraudulentos para a súa realización ese exame ou traballo será repetido polo/a alumno/a na data que lle sexa indicado polo/a docente.

DESCONTOS POR ERROS

Nos exames e en traballos escritos, tendo en conta a súa valoración sobre 10 puntos, ademais dos contidos conceptuais tamén se terá en conta a corrección lingüística dos textos, polo que sobre a cualificación global se poderá descontar até un máximo de 2 puntos. Se as probas non están valoradas sobre 10 puntos, as reducións suporán a parte porcentual.

Os erros poderán ser:

Moi graves: Solucións alleas ao sistema lingüístico do galego (tempos compostos, mala colocación dos clífticos...). Desconto 0,2 puntos c/u.

Graves: Solucións ortográficas contrarias á norma lingüística (b/v, h, y), acentuación diacrítica... Desconto 0,1 c/u.

Leves: Solucións galegas alleas ao estándar vixente. Acentuación non diacrítica. Desconto 0,05 puntos c/u.

Criterios de recuperación:

Na etapa de ESO non se realizan recuperacións por trimestres. Aplicamos os principios da avaliación continua para revisar e ter en consideración todo o traballo desenvolvido polo alumnado ao longo do curso.

Para o resultado da avaliación final teranse en conta as cualificacións obtidas en cada avaliación e ademais considerarase o traballo e a evolución do/a alumno/a ao longo de todo o curso.

Apróbase o curso ao aprobar dúas avaliacións, sendo unha delas necesariamente a última, é dicir, aprobando a primeira e a terceira ou aprobando a segunda e a terceira.

Non hai un exame global da materia, o alumnado que suspenda dous trimestres realizará probas parciais de recuperación dos diferentes contidos que teña suspensos, personalizadas a cada caso.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

O alumnado deberá seguir un plan de traballo deseñado desde o Departamento, atendendo os contidos e estándares de aprendizaxe básicos. Este plan de traballo incluírá unha serie de actividades de recuperación que conduzan ao logro das competencias básicas. O conxunto de actividades deberán entregarse nas datas establecidas para a súa corrección. Os boletíns de exercicios suporán o 100% da cualificación nos diferentes trimestres.

Alén disto, dado que a aprendizaxe dunha lingua debe ter carácter progresivo, terá sida en conta a evolución e desenvolvemento de cada alumno/a no seu curso actual.

6. Medidas de atención á diversidade

Partindo da Orde de 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, de 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, de 3 de maio, de educación debemos ter en conta que todas as medidas que se tomen no ámbito da atención á diversidade deben ir dirixidas á consecución do beneficio académico e social do alumnado. Coa finalidade de atinxir de forma efectiva un deseño curricular adaptado ás necesidades de cada alumno/a o profesorado debe colaborar coas titorías dos diferentes grupos do nivel e co Departamento de orientación, procurar a variación metodolóxica, aplicar os principios do deseño universal da aprendizaxe (DUA) e coordinarse co resto do profesorado do nivel. Como principios de actuación xerais desde a materia de Lingua Galega e Literatura tratarase sempre de acompañar o proceso de aprendizaxe de cada alumno/a, favorecendo a detección dos seus puntos fortes e colaborando para mellorar naquelas destrezas e aprendizaxes que lle resulten máis complexas. Procurarase manter unha metodoloxía variada dentro da aula, de favorecer as dinámicas de coñecemento e reforzo do grupo e de facilitar o coñecemento interpersoal do alumnado a través de diferentes modos de agrupamento. Atendendo ao recollido no citado marco lexislativo, clasificaremos as diferentes medidas nos seguintes apartados:

1. Alumnado con necesidade específica de apoio educativo. Entendendo este grupo de alumnado como aquel que require unha atención educativa diferente á ordinaria por trastornos de atención ou de aprendizaxe integramos neste apartado o alumnado diagnosticado de TDAH. En cumprimento coas indicacións fornecidas polo Protocolo de consenso sobre TDAH na infancia e na adolescencia nos ámbitos educativo e sanitario alternaranse os períodos expositivos coa realización de actividades, procurando sempre a diversidade na tipoloxía de actividades, interactuarase co alumnado durante os períodos expositivos, especialmente con preguntas de control do seguimento ou de intervención no caso do alumnado con TDAH, utilización de apoios visuais nas explicacións, reforzo verbal dos logros e amosación ou chamadas de atención en privado e control do uso da axenda. Canto á realización de probas escritas, flexibilizarase o seu tempo, permitirase a división das probas en dous días en caso de ser necesario e presentarse a proba con enunciados, claros, sinxelos, directos, evitando as preguntas con apartados.

2. Alumnado con necesidades educativas especiais. O alumnado pertencente a este grupo contará cunha adaptación de contidos e de tarefas en función dos parámetros establecidos conxuntamente co Departamento de Orientación e co profesorado titor de cada grupo.

3. Alumnado en situación de vulnerabilidade socioeducativa e/ou cultural. No caso de contar na aula con alumnado en situación de desigualdade derivada de calquera factor procurarase facer un seguimento do seu traballo, potenciar o uso da axenda e a realización de tarefas no tempo da aula así como contar con sesións de preparación de tarefas específicas relacionadas coa lectura. Así mesmo flexibilizaranse ou adaptaranse formalmente, en caso de ser preciso, as entregas solicitadas a través da aula virtual da materia ou de ferramentas dixitais.

4. Alumnado con altas capacidades intelectuais. O alumnado que conte con diagnóstico de altas capacidades recibirá tarefas destinadas a potenciar as súas capacidades. Na asignación de temas de traballo procurarase sempre que os adxudicados lle resulten motivadores e supoñan un reto. Prestarase especial atención na aula a este perfil de alumnado de forma que se garanta que mantén un ritmo de traballo e de aprendizaxe adecuado e que resulte satisfactorio para o seu desenvolvemento tanto académico como sociopersoal.

5. Alumnado de incorporación tardía ao sistema educativo. Na materia de Lingua Galega e Literatura forma parte deste grupo o alumnado exento da materia. Este alumnado asiste ás aulas con regularidade e debe realizar as mesmas tarefas que o resto do alumnado, aínda que se lle facilitará material específico que garanta que unha vez finalizado o período de exención o alumnado poida lograr o éxito na avaliación da materia. Para a elaboración do citado material adaptado a cada alumno/a deberá ser tida en conta a lingua de partida do alumnado.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7
ET.1 - A comunicación audiovisual	X	X				X	
ET.2 - A competencia dixital	X	X				X	

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7
ET.3 - O fomento do espírito crítico e científico	X	X			X	X	
ET.4 - A educación emocional e en valores	X				X	X	
ET.5 - A igualdade de xénero		X		X	X	X	
ET.6 - A creatividade		X				X	
ET.7 - Educación para a sustentabilidade e o consumo responsable		X			X	X	
ET.8 - O emprendemento social e empresarial					X		
ET.9 - A comprensión lectora	X	X	X	X	X	X	X
ET.10 - A expresión oral e escrita	X	X	X	X	X	X	X

Observacións:

Elementos transversais recollidos da Lei orgánica 3/2020 de 29 de decembro e do Decreto 156/2022 de 15 de setembro polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación secundaria obrigatoria na Comunidade autónoma de Galicia. A comprensión lectora e a expresión oral e escrita forman parte intrínseca da materia, e, por tanto, serán traballados constantemente tan to desde o punto de vista dos contidos e das situacións de aprendizaxe como desde a perspectiva dos contidos transversais.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1.º trimestre: Santa compañía	Alumnado voluntario de 2º de ESO comporá un ou varios grupos da Santa Compañía para visitar o alumnado dos cursos de 1.º, 2.º e 3.º de ESO co fin de contar a orixe da Santa compañía e narrar historias de medo elaboradas previamente na aula polo alumnado.	X		
2.º trimestre: Día de Rosalía	Participación na actividade proposta pola AELG para celebrar o Día de Rosalía		X	
2.º trimestre. Día da Poesía	Lectura e visionado de diferentes poemas contemporáneos. Escritura de poemas.		X	
3.º trimestre: Día das Letras Galegas	Realización dunha actividade para festexar o Día das Letras Galegas			X
3.º trimestre. Día do Libro	Preparación dun vídeo grupal.			X

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Existiu un seguimento continuo da programación didáctica ao longo do curso e realizáronse as modificacións e adaptacións necesarias.
Conseguíronse adecuar as unidades didácticas á temporalización indicada e desenvolvéronse as actividades propostas de acordo á súa temporalización.
Mantívose a coherencia entre obxectivos, contidos, criterios de avaliación e niveis de desempeño mínimos.
Os procedementos, criterios e instrumentos de avaliación utilizados foron os adecuados.
Metodoloxía empregada
Logo de realizarse a avaliación inicial e de recibir a información transmitida polo Departamento de Orientación, mantívose o seguimento personalizado de todo o alumnado ao longo do curso.
O alumnado foi informado detalladamente dos criterios e instrumentos de avaliación, cualificación e puntuación establecidos.
As explicacións foron claras e amenas e as exemplificacións sinxelas e comprensibles.
O profesorado mantívose actualizado tanto no que se refire a aspectos didácticos xerais e específicos da súa materia como no ámbito das novas tecnoloxías.
Empregouse unha metodoloxía precisa e variada, con uso de materiais diversos.
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
Respectouse a puntualidade á hora de entrar na aula e mostrouse unha actitude entusiasta e dinámica.
Medidas de atención á diversidade
Atendeuse adecuadamente a diversidade do alumnado e aplicáronse os protocolos correspondentes.
Propuxéronse e concretáronse actividades de seguimento para atender a diversidade do alumnado: NEAE, repetidores/as, ACS, reforzos.
Clima de traballo na aula
Propiciouse un ambiente motivador na aula
Respectouse o alumnado e demostrouse sensibilidade ante os seus problemas e as súas diferenzas tanto culturais, como de procedencia.
Potenciouse a participación, o diálogo e a reflexión dentro da aula.

Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
Estableceuse unha comunicación fluída e constante con outros departamentos, equipos e grupos de traballo específicos (EDLG, Biblioteca, Club de Ciencia etc.).
Estableceuse unha comunicación continuada co alumnado imposibilitado para asistir temporalmente ao centro: atención domiciliaria, hospitalización etc., a través da aula virtual ou doutras comunicacións telemáticas.
Participouse no Plan lector do centro e en actividades programadas por outros grupos ou equipos docentes (EDLG, Equipo de Biblioteca etc.).
Asistiuse ás reunións de departamento achegando ideas, información e modificacións á PD, avaliando os resultados das avaliacións do alumnado e propondo estratexias de mellora.
Mantívose contacto regular coas familias para seren informadas de todo o proceso de ensino-aprendizaxe das fillas ou fillos.
Outros
Analizouse a cualificación do alumnado e valoráronse as porcentaxes de alumnado que superou e non superou a materia.
As probas de avaliación foron corrixidas no prazo establecido, entregadas ao alumnado para analízalas e comentalas na clase facendo unha valoración grupal e outras individualizadas.
Pasóuselle ao alumnado un cuestionario-enquisa a respecto da práctica docente do profesor ou profesora.
Fomentouse que o alumnado utilizase a lingua galega habitualmente na clase co profesor ou profesora e cos seus compañeiros e compañeiras.

Descrición:

Resulta fundamental que o profesorado posúa ferramentas e empregue procedementos útiles para avaliar o proceso do ensino e a súa práctica docente. Esta valoración efectúase, tal e como indica a normativa vixente, a través duns indicadores de logro "o profesorado avaliará tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos de ensino e a súa propia práctica docente, para o cal establecerá indicadores de logro nas programacións docentes". Estes indicadores xiran arredor de tres aspectos: o referente á actitude profesional dentro da aula, ao coñecemento e á actitude a respecto do alumnado e ao cumprimento do establecido na programación didáctica. Os ditos indicadores de logro valoráranse nunha escala de 0 a 10, e os seus resultados deben ser inseridos dentro da memoria final.

Para recompilar información e elaborar os indicadores de logro poderanse utilizar os cuestionarios que lle foron proporcionados ao alumnado ao remate do curso. Todos estes datos formarán parte de memoria final e deben terse en conta para que se poidan corrixir as deficiencias detectadas na PD do próximo curso.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Para a elaboración da programación didáctica partiuse do seguimento das directrices establecidas pola Comisión de Coordinación Pedagóxica (CCP). Alén diso, tivéronse en conta as propostas de mellora existentes na memoria do curso anterior. A estrutura da PD inclúe os apartados que recolle a Resolución do 26 de maio de 2022 que se expresan a seguir:

-Introdución.

-Obxectivos e a súa contribución ao desenvolvemento das competencias.

-Relación de unidades didácticas coa súa secuencia e temporalización, e que conteñen a parte do currículo da materia que se traballou e a relación dos instrumentos de avaliación.

-Metodoloxía, coas concrecións metodolóxicas e os materiais e recursos didácticos.

-A avaliación, que refire o procedemento para a avaliación inicial, os criterios de cualificación coa indicación do mínimo de consecución para superar a materia.

-Medidas de atención á diversidade.

-A concreción dos elementos transversais.

-As actividades complementarias.

-A práctica docente, que inclúe o procedemento para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente cos seus indicadores de logro e o procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora da propia programación didáctica.

En previsión de calquera circunstancia imprevista, tipo COVID ou outras, achegaríase unha addenda coas

correspondentes modificacións, basicamente en canto a modificación da metodoloxía e dos indicadores de logro mínimos por se for precisa unha atención virtual do alumnado.

Rematado o curso, para proceder a unha avaliación, revisión e propostas de mellora da PD, débense considerar os seguintes apartados:

-A programación entregouse no prazo establecido normativamente

-O desenvolvemento da programación didáctica foi analizado e revisado na última reunión de departamento de cada trimestre.

-Valorouse o grao de cumprimento da secuenciación e temporalización das respectivas unidades didácticas, e se o seu deseño se axustou aos distintos elementos do currículo.

-Valorouse a metodoloxía seguida e se os materiais e recursos didácticos empregados deron os resultados previstos.

-En canto á avaliación, analizouse se o deseño das probas de avaliación inicial e os mecanismos para a súa realización foron os adecuados.

-Así mesmo, valorouse se os criterios de avaliación, tanto os establecidos para as distintas recuperacións de probas ou avaliacións como os seguidos para a avaliación final foron os axeitados.

-Revisáronse as medidas adoptadas a respecto do alumnado NEAE presente nas aulas.

-Valorouse a pertinencia dos distintos elementos transversais e o grao de cumprimento e participación en actividades complementarias.

-Analizouse se os mecanismos de información ás familias estaban dando os resultados previstos e se foron útiles e axeitados.

-Incluíuse a avaliación da práctica docente e da propia PD.

Para a elaboración da programación didáctica partiuse do seguimento das directrices establecidas pola Comisión de Coordinación Pedagóxica (CCP). Tamén se tiveron en conta as propostas existentes na memoria do curso anterior. Para levar a cabo esta análise e comprobación da adecuada aplicación da PD, elaboráronse os seguintes indicadores de logro, que deberán ir acompañados das correspondentes puntuacións nunha táboa de 1 a 5.

- A secuenciación das UD propostas foi a axeitada, así como o número delas e a súa distribución cronolóxica.
- As concrecións metodolóxicas e os materiais e recursos didácticos utilizados axustáronse aos fins perseguidos.
 - Conseguiuse acadar o grao de cumprimento dos obxectivos didácticos propostos, co correspondente desenvolvemento das competencias clave.
- Os criterios de avaliación foron ben aplicados.
- Os instrumentos de avaliación foron os adecuados.
- Os mínimos de consecución para cada criterio de avaliación estiveron ben establecidos.
- Atendeuse debidamente a diversidade do alumnado (segundo os protocolos de actuación correspondentes).
- Atendéronse suficientemente os contidos transversais e as actividades complementarias.
- A materia contribuíu aos distintos plans do centro: PLC, Plan lector, TIC, Convivencia...
- Realizouse un seguimento regular da PD por parte do departamento.
- Avaliouse o cumprimento da PD aplicando unha escala de 1 a 5 .
- Establecéronse propostas para emendar as deficiencias observadas na aplicación da PD.

Estas propostas foron incluídas na memoria final do departamento. Na acta da última reunión do departamento recollen todas as modificacións ou adaptacións feitas ao longo do curso e as propostas de mellora suxeridas. Todos estes datos incluíranse, ademais, na memoria final do departamento para seren tidas en conta na PD do próximo curso; tamén serán transmitidas e expostas, se for o caso, na primeira reunión da Comisión de Coordinación Pedagóxica. Por último, convén sinalar que todos os membros do departamento didáctico realizarán a necesaria actualización para poderen elaborar e facer o correspondente seguimento da PD a través da aplicación PROENS.

9. Outros apartados